

גט פשוט פרק עשירי בבא בתרא

קסו.

עין משפט נר מצוה

מד א ב מיי פתי מל' מלה וזה הלכה י' סמנ עשין ד' טו"ע ח"מ ס"י מנ ספין י' ע"ש כה"ס: ב' ג' מ"י פ"א מלכות מוספרי כה"ס י"ד:

מוסף רש"י

ספק חמש לידות ספק חמש ידיות. ספק וזה. כגון טועה שאלמה ג' ימים וזנה ודעת אם זימי נזמה אם זימי וזה, ספק קרנן קרנן ואינו נאכל, ספק לדה כגון שפילה ואין ידוע מה האשה שיש עליה ה' ספקות של לדה או י' של ספק וזה, מביאה קרבן אחד. ספק הפקע האשה על הספק, ואוכלת בובחים. שרי הקרנן הוא לטהרה כל הרי הוא כעובלה, אם נזממת האשה כמה זממות עובלה אחת עולה לנאן, קרנן זה וכן (בריתות ח. ט. ו.) ואין השאר עליה חובה. לא הרישית ממיס לביטול, שפק האמת נקביו המירו להקדימה ספק קרנן חולין לזממה, שם לא קן לא לטהר בקדשים (סו"ט). היו עליה רב ובלקדי בובחים. כמו שפירשתי, והואר עליה חובה. דלמקדמין (שם ט.) יכול מצא על הילה שלפי מלאת ועל הילה שלמה מלאת קרנן אחד נעשה. מ"ל זאת (סו"ט ח. ט.) ועמדו קנינים. שני קנין ד' מורן, בדינוריה וזה. שני וזכין, בין דינוריה וזה (סו"ט). המעון הזה. שפועה (סו"ט) כנסה לבית דין ולימור כו'. אע"פ שהיכל על דמי מורה, עת לפנות לה הוא, שאלמלא לא ימלאו יתדלו מהלכה אפילו אחד, ויאלצו נקדשים טעומת הגוף (סו"ט).

מוסף תוספות

א. לא משמע שזוהי חייב לו משמע, ואמאי מגבהו מה שירצה המשמע שיתן לו ממטבע הפחות. כמעות קי: מדי' אלוהא. ה' ה"ג ניבא נותן ספק נטכא שאינו טבוע בשוה בין דינורין של ספק ואמאי נותן לו שווה שני דינורי זהב מספקי. פירט גרסו. ג. מ"מ בבי הדרי מיתביאן ובריתא אחת היא. שיש מקולפת בשם טוס' ה"ל"א ד' (עיר"ל דקרי לה רישא משוהה היתלמוד מיליה. ש. ה' דלמה רישא שיתון קנין שאינו נוכר בשטר. ש. א. כ"ג ברישא דאין מחובר בשטר אלא כסף בדנוריה. ש. א. דלא חתר לשינויא קמא. ש. ובריתא דאין רישא דכתיב דינורי ומשמע זהב וסיפא דכתיב דינורין ומשמע כסף, והיינו כמו אלא, ולא צריכא לשינויא בעלה השטר על התחתונה. שיש מקולפת. שיש בריבוי הדיכא דהיתון מסופק לחכמים כי הכא עדין אותו כודאי פלגא הכי ופלגא הכי ויש בדרים שאמרו חכמים (שבעות מח): והשתא דלא איתמר לברורה לא כמו דעבר דעבר כמר עבר ודעבר כמר עבר, ויש בדרים שאמרו חכמים שריא דדייני כי החם בריש המוכר את הבית (ב"ב סב.) אית דאמרי לה להאי גיסא ואת דאמרי לה להאי גיסא שריא דדייני. כמעות ממ. מו"ס' דלמא. ו. והנכח בהתפרש הוא (בבביתא קמיתא) בין דינורי לדינורין ובההיא דאמרינן בגמ' לקמן על איך ברייתא, והא דלא פירשו לה הכא טורא ה' ע"ד ברייתא לברורה ע"ד איתמר לברורה כולה, וכן פ' רבינו שמואל, וכן פ' הוא ו"ל דהא דפרכין לקמן אי הכי רישא נמי קושין בין על ברייתא דקתני סיפא דהווי דינורי וזה, בין על רישא דברייתא דקתני גוסיה וזה, ועין ג' ע"ש צריכא לשינויא דיר בעל השטר מוס', דרישא דכתב דינורי ומשמע זהב וסיפא דכתיב דינורין ומשמע כסף והיינו כמו אלא, ולא צריכא לשינויא דיר בעל השטר על התחתונה. א. [ד] וכבר נתחייבה בקרבן הראשון קודם לידה שניה, ולכופו מלאות של לידה שניה חבאי שרי קביות. ש"י פסוק. ג. א. ורש"י ז"ל גריס בביתות ואין השאר עליה חובה, ופירש ואע"פ שהקל על דברי תורה על לשנות לה' הפרך תורתך שהיה ירא פן ימנעו להביא ויאלצו קדשים בטומאת הגוף, ולא נתיירא, דלא יתכן שיצא שקר מפיו ויקל על דברי תורה שביל חוששא זו, והא דאמר שמואל במי' סוכה (לד'): אשור ובנייכו להנהו דמוכבי אסא ואי לא דרישנא לכר כ"ר, ובפסחים (ל.) להנהו דמוכבי כנדי ואינן עובדי רש"י ואלא לא היה אומר כן. כן.

ורבינו חס פירש בתשובתו דנסכא גריעא וזין הכל וזין בתשובות (דף קי:) (ב) פריך ואימא נסכא מכה דיד צעל השטר על התחתונה וקשה דכפרישית ואומר רבי דנסכא חשיבא טובא כיון שכתב סתם אימור דהיינו נסכא דמסתמא כך רזה לומר כיון שלא פירש המטבע ועי' שיעור הזה לנסכא פחותה [אפשר] שזיו יודעים כמה היה ולא תקפה לא דקאמר התם פריטי דנסכא לא עבדי אינשי והכא קאמר דלמא קאי פריטי דנסכא (ג) התם הכי פריך ואימא פרוטות של נחושת ומשני פריטי דנסכא לא עבדי אינשי וכסף הכתוב בשטר משמע כסף ממש הלוי לו ולא שוה כסף אצל הכל פריך ואימא פריטי פירוט טעות ופוגדיונין ואיסקרין וכל שאר מטבע של כסף הפחומים מדינר קורין פריטי ולא פריטי ממש ומשני דמיירי האי מנא דאתרא דלא סגו פריטי דנסכא שאין הולך מטבע של כסף פחותה מדינר צאומה מדינה וכן סוגיא איתא נמי בזמנא (א) "א"ר רישא צמית רבינו מנחלל רישא גמירי היינו צרייתא קמיתא כסף דינורי אין פחותין משני דינרי זהב כסף וכן נראה לי ואע"פ שהגמרא רזה לתקן לשתי צרייתא שאלמר בכל אחת מנו רבנן אע"פ שנתוספתא זלנו צרייתא דזהב אין פחות מדינר זהב שנויה מחלה קודם היאיל דנסכא ורזה דהיאיל אינה שנתוספתא והגמרא היה יודע שכן היא מצרייתא אחת שנייה (דף קט"ו) וכן זה י"ל בתחלת ר"ה (דף כ"ג) שמחלק הגמרא צרייתא דתנו רבנן ואע"פ שהיא אחת (א) והכי פריך אימא דהבא פריכא צמית דינרי דהבא (ב) כיון שהובא דינורין ודינורין והבן דינורי זהב כמו כן והבן דינורין היא של זהב כיון שצוה משמע שטר כי למה י"ל שלא היא דינורין זהב מאלתר שכתב (ג) בשטר (ד) ועוד כמו כסף דינורין שהן דינורי זהב א"כ ספק דינורין הן של זהב אמר רבי יד צעל השטר על התחתונה לתן יש לנו לומר שהדינורין של כסף אע"פ שיש צעל בשטר אצל רישא דצרייתא דצרייתא (א) אע"פ שיש צה נמי דינורין דמשמע נמי של כסף וסכא דינורי של כסף הן כל כמה דלא אמר דינורין אין לומר שם שיהיו של כסף דזהב דינורין ודינורין זהב מוכח כהדיא שהדינר של זהב ופריך רישא נמי דקתני כסף דינורין היו של כסף דינורין הם של זהב עד שיפרש דינורין של כסף או זויס אצל כיון דאמר דינורין הם של כסף אפי' כשמוכר שטר של זהב משום דיד צעל השטר על התחתונה (א) ולא קרנין נמי צרייתא נמי דינורי זהב (ב) ורש"י ז"ל גריס בביתות ואין השאר עליה חובה, ופירש ואע"פ שהקל על דברי תורה שאלמלא לא ימלאו יתדלו מהלכה אפילו אחד, ויאלצו נקדשים טעומת הגוף (סו"ט).

ורבינו חס פירש בתשובתו דנסכא גריעא וזין הכל וזין בתשובות (דף קי:) (ב) פריך ואימא נסכא מכה דיד צעל השטר על התחתונה וקשה דכפרישית ואומר רבי דנסכא חשיבא טובא כיון שכתב סתם אימור דהיינו נסכא דמסתמא כך רזה לומר כיון שלא פירש המטבע ועי' שיעור הזה לנסכא פחותה [אפשר] שזיו יודעים כמה היה ולא תקפה לא דקאמר התם פריטי דנסכא לא עבדי אינשי והכא קאמר דלמא קאי פריטי דנסכא (ג) התם הכי פריך ואימא פרוטות של נחושת ומשני פריטי דנסכא לא עבדי אינשי וכסף הכתוב בשטר משמע כסף ממש הלוי לו ולא שוה כסף אצל הכל פריך ואימא פריטי פירוט טעות ופוגדיונין ואיסקרין וכל שאר מטבע של כסף הפחומים מדינר קורין פריטי ולא פריטי ממש ומשני דמיירי האי מנא דאתרא דלא סגו פריטי דנסכא שאין הולך מטבע של כסף פחותה מדינר צאומה מדינה וכן סוגיא איתא נמי בזמנא (א) "א"ר רישא צמית רבינו מנחלל רישא גמירי היינו צרייתא קמיתא כסף דינורי אין פחותין משני דינרי זהב כסף וכן נראה לי ואע"פ שהגמרא רזה לתקן לשתי צרייתא שאלמר בכל אחת מנו רבנן אע"פ שנתוספתא זלנו צרייתא דזהב אין פחות מדינר זהב שנויה מחלה קודם היאיל דנסכא ורזה דהיאיל אינה שנתוספתא והגמרא היה יודע שכן היא מצרייתא אחת שנייה (דף קט"ו) וכן זה י"ל בתחלת ר"ה (דף כ"ג) שמחלק הגמרא צרייתא דתנו רבנן ואע"פ שהיא אחת (א) והכי פריך אימא דהבא פריכא צמית דינרי דהבא (ב) כיון שהובא דינורין ודינורין והבן דינורי זהב כמו כן והבן דינורין היא של זהב כיון שצוה משמע שטר כי למה י"ל שלא היא דינורין זהב מאלתר שכתב (ג) בשטר (ד) ועוד כמו כסף דינורין שהן דינורי זהב א"כ ספק דינורין הן של זהב אמר רבי יד צעל השטר על התחתונה לתן יש לנו לומר שהדינורין של כסף אע"פ שיש צעל בשטר אצל רישא דצרייתא דצרייתא (א) אע"פ שיש צה נמי דינורין דמשמע נמי של כסף וסכא דינורי של כסף הן כל כמה דלא אמר דינורין אין לומר שם שיהיו של כסף דזהב דינורין ודינורין זהב מוכח כהדיא שהדינר של זהב ופריך רישא נמי דקתני כסף דינורין היו של כסף דינורין הם של זהב עד שיפרש דינורין של כסף או זויס אצל כיון דאמר דינורין הם של כסף אפי' כשמוכר שטר של זהב משום דיד צעל השטר על התחתונה (א) ולא קרנין נמי צרייתא נמי דינורי זהב (ב) ורש"י ז"ל גריס בביתות ואין השאר עליה חובה, ופירש ואע"פ שהקל על דברי תורה שאלמלא לא ימלאו יתדלו מהלכה אפילו אחד, ויאלצו נקדשים טעומת הגוף (סו"ט).

פריטי דהבא לא עבדי אינשי. שזום אתרא: ודלמא צמית דינרי דהבא פריכא קאמר ליה. כלומר זהב דינורין דמייירו זהב מייירי אלא שזה מטבע ואידך היו דהבא פריכא והכי קאמר דהבא פריכא צמית שני דינורין זהב ליה פלוני מפלוני: אי הכי רישא נמי. זין לאידך צרייתא קמיתא דקתני כסף דינורין אין פחות מצמית דינורין דהבא כסף קאמר ליה צעל השטר כן והוה לנו לפרש גרוטאות כסף צמית דינר כסף וזין דהך מתימא דקתני דהב דינורין ודינורין דהב אין פחות משני דינורין זהב ינמא אין פחות משהו שני דינורין כסף זהב: רישא דכתיב דינורי דמשמע דינורי זהב אצל דינורין סתם משמע של כסף: ומנא סימנא דשאני לן זין דינורי דינורין. שזה דינורין של כסף וזה של דינורין. דסנן. צמיתא פירק קמא חמש לידות חמש פעמים הפילה ספק רוח ספק ולד: ספק חמש יצום. כגון מקולפת למנייה ורחתה חמשה חמשיים שלמה ימיס רזופים בכל חש ספק צמית גדה ספק צמית אחד עשר יום צמית גדה לנדע שהס ימי יציה ותיצית צקרבן: מביאה קרבן אחד. ליתער ממומאחמה תור לעולה וטור למטות ואינו נאכל דמטות העוף בל על הספק ואינו נאכל דנפקא לן ממתיני דרבי יוסי צ"ל מנינא דמסכת נזיר (דף קט"ו). ואין השאר עליה חובה. שנקבשי המירו להיצא חטאת העוף על הספק כדי לטהרה מספק טומאחמה משום דהיא חטאת אולא לקבורה וכיון דמיתרה צקרבן אחד דלאמרינן דמסכת כרייתא [מ.] דומיא דאשה טמאה דמתייבא חמש טעילות וצטבילה אחת מטהרת מו לא מיימי חטאת מספק להביאו לצית הפסול: והשאר עליה חובה. וכגון שילדה לאחר מלאת אצל על הלידה שצמית מלאת נפטרת צקרבן אחד על שניהם מוזאת תורת היולדת נפקא לן צקרבן ארבעה ממוכרי כפרה (כרייתא דף ט'): המעון הוה. צמית המוקדש נשבע: עד שיעמדו דינורין. של כסף כלומר שיהא דלמרי התם תאמר על אחת ומיפטר מפרש התם צקרבן קמא [מ.]: ועמדו

של כסף בשלמא אי לאו סיפא הוה אמינא טעמא דרישא [דסתם] דינורין הם של זהב עד שיפרש דינורין של כסף או זויס אצל כיון דאמר דינורין הם של כסף אפי' כשמוכר שטר של זהב משום דיד צעל השטר על התחתונה (א) ולא קרנין נמי צרייתא נמי דינורי זהב (ב) ורש"י ז"ל גריס בביתות ואין השאר עליה חובה, ופירש ואע"פ שהקל על דברי תורה שאלמלא לא ימלאו יתדלו מהלכה אפילו אחד, ויאלצו נקדשים טעומת הגוף (סו"ט).

רבינו גרשום

כלומר צריך ליתן לו זהב ששוה שני דינורים של כסף מזהב: אימא נסכא. התיבה קטנה: פריטי דהבא אל עבדי כסף: א. ואזוהי מטבע של זהב והיא ומשקל ידני: זהב דינורי כו'. אמאי ידית שני דינורין של כסף מזהב ותו מבייש דהכי משמע דהבא כסף פריכא. זהב שחוקק אדמא כדכתיב חייב ליתן לו בשוה שני דינורין של זהב ואמאי אמר אין פחות מבייש דינור כסף הזהב: אמר אביי. משום הכי אין פחות אלא שוה ב' דינורין של כסף מזהב דיר בעל השטר על התחתונה: א. הכי. דיר בעל השטר על התחתונה רישא דקתני כסף דינורין אין פחות מבייש דינור זהב כסף דמשמע שוה שני דינורין של זהב יתן לו כמספן אמאי. הכא נמי ניבא נותן כסף כמספן שאינו כסף בשוה שני דינורין של כסף ואמאי נותן לו שוה שני דינורי זהב מספק דינורי דיר בעל השטר על התחתונה: אמר רב אשי רישא משום דכתב ביה כסף דינורי. דמשמע דינורי של זהב בשטר דינורין דמשמע דינורי של כסף: ומנא מתימא. דינורי היינו דהוב דינורין הן של כסף: ספק ה' לידות. שהפילה ה' פעמים ואינה יודעת אם לרד הפילה דתייבת קרבן או אם רוח הפילה דפטורה מקרבן. והכי הוא ספק ה' יבנות שראתה ג' ימים ואינה יודעת אם בתוך ימי ארבעה ימים או בתוך ימי ג' ימים וראתה ותיבת קרבן. הוואיל דמספקא לן בקרבן אחד מניא ואוכלת בו ביום הדינור קדשים קלים כדאמ' הביא כפתור אוכל בקדשים ואין השאר ד' קרבנות עליה חובה לחבאי: אם ילדה ה' לידות וראתה או [היו עליה] ה' יבנות וראתה מביאה קרבן אחד ואוכלת בובחים דאמרי' שם לידה אחת היא ושם ילדה אחת היא והואר קרבנות עליה חובה להביא קרבן אחד על כל לידה ועל כל לידה ויהי הואיל דראתי הוא מביאה אימתי שרייה: מעשה שמדור קנין בירושלים. קרבן יולדת וקרבן ובה שותן קנין תורין ובה נתינו ועמדו בדינורי זהב אלאמא דדינורי זהב: המעון הזה. נשבע בבית המקדש: עד שיהיו בדינורים. כלומר איני אולומע עד שימנעו בדינורי של כסף אחרונה ופוטרת את הראשונות דשם לידה אחת היא ושם יבה אחת היא ואוכלת בובחים דטהורה היא ואין השאר עליה חובה משום דאחרון קרבן על לידה אחרונה אל על אולי ז"ל וכן אותו מטבע של זהב כודאי היינו משקל דינר.